



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudkyň JUDr. Magdaleny Ježkové a Mgr. Heleny Konečné ve věci žalobkyně **Z. T.**, bytem ve V., J. K. T. 331, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem v Praze 2, Na Poříčním právu 376/1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. září 2014, čj. 2014/49749-421/1, **t a k t o :**

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. září 2014, čj. 2014/49749-421/1 s e z r u š u j e a věc se žalovanému v r a c í k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou namítala žalobkyně nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl její odvolání do rozhodnutí úřadu práce, kterým byla žalobkyně ode dne 20. 5. 2014 vyřazená z evidence uchazečů o zaměstnání pro neplnění podmínek stanovených v individuálním akčním plánu bez vážného důvodu.

Žalobkyně konstatovala, že vydání rozhodnutí úřadu práce o jejím vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání předcházela schůzka na kontaktním pracovišti úřadu práce ve Vrchlabí dne 19. 3. 2014, při níž žalobkyně doložila lékařské potvrzení I.K. ze dne 12. 3. 2014 o zdravotním omezení, dle něhož byla neschopna těžší fyzické práce a práce s dlouhodobým stáním či sezením. Podpisem záznamu o jednání žalobkyně, jak uvedla, stvrdila, že se na příští schůzku dostaví dne 20. 5. 2014 a doloží aktivity, které do té doby dokládala dle individuálního akčního plánu ze dne 21. 11. 2012. Ve skutečnosti se však domnívala, že na příští schůzce již aktivity dokládat nemusí, neboť předložila uvedené lékařské potvrzení o svém zdravotním

omezení a referentka úřadu práce jí nedala list na razítka od zaměstnavatelů, který do té doby vždy při schůzkách obdržela. Myslela si, že svým podpisem stvrdila pouze termín další schůzky. Následně se dne 20. 5. 2014 dostavila na jednání na úřad práce k jiné referentce. Zde však zjistila, že měla doložit aktivity dle individuálního akčního plánu, o čemž však nevěděla, a proto je tudíž nedoložila. Jednání označila za vypjaté, byly jí sděleny následky nesplnění povinnosti, a proto reagovala velmi emotivně a referentka úřadu práce zavolala městskou policii. Následně za účasti policie došlo k domluvě, že aktivity žalobkyně doloží ještě téhož dne, což také učinila, ovšem po úředních hodinách. Následně úřad práce vyřadil žalobkyni dne 18. 6. 2014 z evidence s tím, že nedoložila ve stanoveném termínu aktivity, čímž bez vážného důvodu nesplnila podmínky stanovené v individuálním akčním plánu. Pozdě doložené aktivity úřad práce a následně ani žalovaný nezohlednili s tím, že jsou účelové, neboť se dle jejich názoru jednalo o razítka narychlo získaná od zaměstnavatelů v okruhu budovy úřadu práce po dopolední schůzce na úřadu práce, což dle jejich názoru není smyslem dokládání aktivit.

V žalobě dále uvedla, že vyřazením z evidence uchazečů o zaměstnání přišla o jediný zdroj příjmu, neboť jí byly odňaty dávky pomoci v hmotné nouzi, dostala se tak do svízelné finanční situace. Podotkla rovněž, že nemůže ani navštěvovat lékaře a u zdravotní pojišťovny jí vznikl dluh na pojistném. Nemohla pochopit, že úřad práce namísto podpory potřebným a pomoci při hledání zaměstnání ji nespravedlivě potrestal.

Dále konstatovala, že úřad práce postupoval dle ust. § 30 zákona číslo 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, se v pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), v němž je v jeho odst. 2 písm. c) se uvedeno, že uchazeče o zaměstnání úřad práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže bez vážného důvodu neposkytne součinnost při vypracování individuálního akčního plánu, jeho aktualizaci nebo vyhodnocování a nebo neplní podmínky v něm stanovené. Co se rozumí vážnými důvody pak upravuje ust. § 5 písm. c) se dané právní úpravy. Žalobkyně k tomu podotkla, že výčet zvláštních důvodů obsažených v ustanovení § 5 písm. c) bodu 7 zákona o zaměstnanosti je toliko výčtem demonstrativním, neboť jiné vážné osobní důvody nebo důvody hodné zvláštního zřetele jsou poměrně širokým pojmem neomezují se jen na příklady v tomto ustanovení uvedené. Stěžejní otázkou pro posouzení této věci tedy dle žalobkyně je, zda naplnila vážné důvody uvedené v daném ustanovení, které vylučují vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání a zda správní orgány postupovaly v řízení v souladu se zákonnými požadavky.

K věci dále žalobkyně uvedla, že dlouhodobě pečovala o manžela jakožto svého jediného rodinného příslušníka a od doby jeho smrti v roce 2012 se léčí na psychiatrii a rovněž její fyzické zdraví je následkem dlouhodobé péče o manžela podlomeno. Připomenula, že při schůzce na úřadě práce dne 19. 3. 2014 byla její koncentrace pod vlivem složité osobní a finanční situace snížena. Lze proto dle jejího názoru pochopit, že v okamžiku, kdy jí nebyl jako obvykle předán formulář na razítka od zaměstnavatelů, dospěla k přesvědčení, že v důsledku předloženého lékařského potvrzení již nemusí nadále dokládat aktivity, k čemuž se zavázala svým podpisem. Předpokládala, že zprostředkovatelka adekvátně zareaguje na nastalou situaci (předložené lékařské potvrzení) a přiměřeně aktualizuje individuální akční plán, v němž jí již v listopadu 2012 byla stanovena povinnost dokládat na každou návštěvu

nejméně 2 až 3 aktivity. Podotkla, že pod celou dobu od jeho vypracování až do předložení zmíněného lékařského potvrzení nebyl individuální akční plán nijak aktualizován, přičemž žalobkyně po celou dobu svoji povinnost řádně plnila a vždy dokládala potřebný počet razítek na formuláři od úřadu práce. Žalobkyně přitom odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2009, sp. zn. 4 Ads 161/2008, z něhož dovodila, že skutečnosti spočívající v osobnosti uchazeče a jeho případné snaze aktivně hledat zaměstnání jsou bezpochyby jedním z hodnotících kritérií při posuzování jiných vážných důvodů a jako takové byly zcela opomenuty. Pokud úřad práce tvrdil, že formulář na razítka vydává uchazečům o zaměstnání pouze na jejich žádost, pak se dle žalobkyně nabízí úvaha, že v důsledku její domněnky, že již aktivity dokládat nemusí, si o žádný formulář nepožádala.

Žalobkyně konstatovala, že aktivity nedoložila, protože se domnívala, že v důsledku předloženého lékařského potvrzení již tuto povinnost plnit nemusí. Upozornila rovněž, že tato informace nemůže být brána bez zřetele k ostatním skutečnostem, které již uvedla, svědčícím o její neutěšeném psychickém stavu. Ten se ostatně projevil i při následné schůzce na úřadě práce dne 20. 5. 2014, kdy došlo k vyhocení situace. Zdůraznila, že její osobní rodinná a sociální situace musí být chápána v souvislosti s ostatními relevantními okolnostmi. Úřad práce měl dle názoru žalobkyně v důsledku předloženého lékařského potvrzení provést aktualizaci individuálního akčního plánu. Odkázala přitom na ust. § 33 odst. 2 zákona o zaměstnanosti, v němž je uvedeno, že při určování obsahu individuálního akčního plánu se vychází mimo jiné ze zdravotního stavu uchazeče o zaměstnání. Pokud tedy úřad práce již dříve chybně neaktualizoval individuální akční plán, například o rekvalifikaci, která obecně patří mezi nejvýznamnější aktivity individuálního akčního plánu, měl tento plán bezpochyby aktualizovat v důsledku předloženého lékařského potvrzení. Dle názoru žalobkyně měl učinit buď přiměřenou úpravou počtu dokládaných aktivit, kdy 2 až 3 aktivity nelze získat od klasických zaměstnavatelů zaměstnávajících zdravé uchazeče na plný pracovní úvazek, stěží pak od zaměstnavatelů zaměstnávajících zdravotně omezené uchazeče na částečný úvazek, a také specifikací aktivit, které měla žalobkyně dokládat, aby poté nemohly být označeny za účelové.

Dle názoru žalobkyně mohla její zprostředkovatelka zadat jako aktivitu do individuálního akčního plánu vyřízení statutu osoby zdravotně postižené (ať už uznáním částečné či plné invalidity nebo uznáním zdravotně znevýhodněnou osobou). Pak by žalobkyně mohla žádat o místa určená pro osoby se zdravotním postižením, což by její situaci podstatně zjednodušilo a našla by vhodné uplatnění na trhu práce prostřednictvím nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti určených uchazečům o zaměstnání se zdravotním postižením. Úřad práce tedy dle žalobkyně zcela ve své poradenské a zprostředkovatelské činnosti selhal a přenesl na ni neúměrné břemeno, aniž by následně důvody jejího nedoložení aktivit posoudil ve smyslu zákona jako vážné. Toto pochybení nenapravil ani žalovaný. Individuální akční plán se tak stal zcela stereotypním administrativním opatřením, jímž úřad práce pouze formálně splnil svou zákonnou povinnost.

Žalobkyně dále upozornila, že to, že aktivity doložila až následně dne 20. 5. 2014 po úředních hodinách, je jí kladeno k tíži jako účelové, přitom tato skutečnost spíše svědčí v její prospěch a nasvědčuje tomu, že z její strany se nejednalo o úmyslné neplnění povinnosti a nedoložení aktivit, ale o následek nevědomosti a

především její víry ve správný úřední postup úřadu práce, kterým by zákonně reagoval na předložené lékařské potvrzení. Nesprávný úřední postup úřadu práce považovala žalobkyně za vážný důvod ve smyslu zákona o zaměstnanosti, který by také mohl zakládat odpovědnost státu ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nasvědčuje tomu, že původní zprostředkovatelka úřadu práce neměla dostatečné pracovní zkušenosti. Správní orgán tedy postupoval v rozporu s ust. § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť svoji nečinností nevyhověl požadavku ochrany oprávněných zájmů účastníka správního řízení.

Ve výše popsaném postupu správních orgánů shledala žalobkyně přepjatý formalismus, který je v rozporu se základními zásadami správního řízení, mimo jiné i se zásadou vyslovenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu. Správní orgán se měl dle jejího názoru pro zajištění této své primární funkce před vydáním rozhodnutí o vyřazení zabývat veškerými relevantními okolnostmi, které by svědčily pro případné vážné důvody na straně žalobkyně, neboť účelem činnosti úřadu práce je zprostředkovat uchazečům zaměstnání a nikoli je vyřazovat. Žalobkyně přitom odkázala na nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2004, sp. zn. III.ÚS 188/04, dle něhož *„pokud správní orgány ve správním řízení pouze důsledně vyžadují plnění povinností ze strany občanů a nedbají přitom o ochranu jejich zájmů, je výrazem tohoto postupu přepjatý formalismus, jehož důsledkem je sofistikované zdůvodňování zjevné nespravedlnosti, a tím dochází k porušení čl. 36 Listiny základních práv a svobod.“* Správní orgány by měly dle žalobkyně mít k problémům a potížím fyzických a právnických osob, co možná největší pochopení a postupovat ve vztahu k nim vstřícně a objektivně. Ve vztazích podle zákona o zaměstnanosti to platí dvojnásob – správní orgány by se zde měly snažit nezaměstnanému co nejvíce pomoci v jeho situaci na trhu práce. Institut vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání by měl být používán pouze v případech, kdy jsou nade vše pochybnost splněny podmínky, jež zákon o zaměstnanosti pro vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání stanoví. Správní orgány tak dle žalobkyně měly postupovat vstřícně a snažit se pochopit její situaci ve svém celku. Tyto orgány však neprojevily žádnou aktivní snahu po seznámení se s důvody, které uváděla žalobkyně pro vysvětlení a nedoložení aktivit. Úřad práce ani žalovaný vůbec nezohlednili, v jaké situaci se žalobkyně ocitla a při posuzování vážného důvodu neprojevili žádné pochopení a shovívavost.

V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobkyně byla na základě písemné žádosti o zprostředkování zaměstnání ode dne 29. 2. 2012 zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání. Byla řádně poučena o právech a povinnostech uchazeče o zaměstnání. Dne 21. 11. 2012 uzavřel úřad práce s žalobkyní individuální akční plán, v němž žalobkyně stvrdila svým podpisem, že bude sledovat aktuální nabídky úřadu práce na nástěnkách, vývěskách a na internetu, bude se pravidelně dostavovat na úřad práce předem stanovených termínech návštěv a bude dokládat každou návštěvu nejméně dvěma až třemi aktivitami individuálního akčního plánu. Při osobním jednání na úřadu práce dne 19. 3. 2014 byl žalobkyni stanoven další termín jednání na úřadu práce na den 20. 5. 2014, což stvrdila svým podpisem do záznamů o jednání s uchazečem. Zároveň podepsala, že doloží další aktivity. Dne 20. 5. 2014 se žalobkyně dostavila na úřad práce, doložila potvrzení vystavené dne 12. 3. 2014 MUDr. Ivou Kosinovou, dle něhož žalobkyně vzhledem ke svému zdravotnímu stavu není schopna těžší fyzické práce a práce s dlouhodobým stáním. Své aktivity dle individuálního akčního plánu však úřadu práce nedoložila. Žalobkyně

se tohoto dne na úřad práce dostavila mimo úřední hodiny a doložila listinu opatřenou třemi razítky s podpisy slovy „není pracovní místo“, „nepřijímáme“. Žalobkyně se následně na úřad práce dostavila dne 21. 5. 2014, kdy uvedla, že měla dne 20. 5. 2014 doložit aktivity dle individuálního akčního plánu, písemné vyhotovení individuálního akčního plánu ze dne 21. 11. 2012 však žalobkyně nečetla a pouze podepsala. Uvedla, že se domnívala, že postačí, když dne 20. 5. 2014 na úřad práce doloží potvrzení o zdravotním omezení a aktivity již dokládat nemusí. Žalobkyně se omluvila a připustila, že nic nečetla a považuje to za své pochybení. Aktivity dala zprostředkovatelce do ruky až po úředních hodinách na chodbě, neboť si myslela, že je středa.

Dne 26. 5. 2014 zahájil úřad práce správní řízení ve věci vyřazení žalobkyně z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu neplnění podmínek stanovených v individuálním akčním plánu bez vážného důvodu.

K celé věci dále žalovaný konstatoval, že ze spisové dokumentace nesporně vyplynulo, že žalobkyni byla dne 21. 11. 2012 individuálním akčním plánu stanovena povinnost dokládat každou návštěvu nejméně dvě až tři aktivity individuálního akčního plánu. Tuto povinnost žalobkyně dne 20. 5. 2014 nesplnila a jako důvod uvedla, že si nevzala brýle, myslela si, že podepisuje další termín návštěvy a aktivity už dokládat nemusí, nedostala nový list na získání razítek od zaměstnavatelů. Po posouzení věci se žalovaný ztotožnil se závěrem úřadu práce, že žalobkyně neprokázala pro nesplnění povinnosti stanovené individuálním akčním plánem vážný důvod ve smyslu ust. § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Žalobkyni se dostalo řádného poučení o právech a povinnostech uchazeče o zaměstnání, což do žádosti o zprostředkování zaměstnání stvrdila svým podpisem, kdy převzala základní poučení uchazeče o zaměstnání platné ode dne 1. 1. 2012. Dle bodu I/13 písm. e) předmětného poučení si měla žalobkyně být vědoma následků nesplnění podmínek stanovených individuálním akčním plánem, jímž je vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání. Nesplnění uvedené povinnosti lze omluvit pouze vážnými důvody ve smyslu ust. § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti, jejichž výčet je obsažen v bodu I/15 výše konkretizovaného poučení. Námitku žalobkyně, že si zapomněla vzít brýle, a proto podepisování text nemohla přečíst, žalovaný označil za účelovou. Žalobkyně předně u úřadu práce neuplatnila žádné zdravotní omezení týkající se problémů se zrakem a dále je zjevné, že žalobkyni její zrak umožnil zápis záznamu data o jednání s uchazečem přečíst, neboť se na tento termín řádně dostavila. Žalovaný se rovněž zabýval námitkou, že žalobkyni nebyla poskytnutá „listina k získávání razítek od zaměstnavatelů“. Žalovaný připustil, že za situace, kdy by vůči žalobkyni byla povinnost stanovována ze strany úřadu práce toliko předáním určité listiny, na níž by měla žalobkyně své aktivity zaznamenat, bylo by možno ve prospěch žalobkyně zohlednit, že jí taková listina předána nebyla. V daném případě však žalobkyně svým podpisem stvrdila, že byla seznámena s povinností, která jí byla uložena již dříve, tedy aktivity individuálního akčního plánu opět doložit. Nemohla se tedy dle názoru žalovaného spravedlivě domnívat, že by k jejich doložení povinna nebyla.

Žalovaný dále uvedl, že žalobkyni dodatečně doložený list s aktivitami nezohlednil. Účelem dokládání aktivit je prokázání faktické snahy uchazeče o zaměstnání získat si nejen prostřednictvím úřadu práce, ale též sám vlastním přičiněním, vhodné zaměstnání, tedy nikoliv toliko doložit „razítko“ od jakýchkoliv zaměstnavatelů. Ze zápisu na listu s aktivitami ze dne 20. 5. 2014, který žalobkyně

úřadu práce doložila, vyplývá, že žalobkyně takovou účelnou snahu nevyvíjela, neboť se zjevně poptávala na zaměstnání u zaměstnavatelů, kteří nové zaměstnance vůbec nehledali, přičemž nelze přehlédnout, že razítka na listině byla opatřena dne 20. 5. 2014 a náleží zaměstnavatelům sídlícím v těsné blízkosti úřadu práce. Lze mít tedy za důvodný předpoklad, že žalobkyně tato razítka získala po jednání na úřadu práce uvedeného dne.

Žalovaný uvedl, že hlavním účelem vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání je zprostředkovat tomuto uchazeči vhodné zaměstnání. Jedním z nástrojů pro dosažení uvedeného účelu je i individuální akční plán, jehož cílem je zvýšení aktivity uchazeče vedoucí k zlepšení jeho uplatnění na trhu práce. Pomoc, kterou poskytují úřady práce uchazečům o zaměstnání, vyžaduje také z jejich strany plnění úřadem práce uložených povinností a náležitou spolupráci. Žalobkyně dne 20. 5. 2014 úřadu práce nedoložila aktivity, čímž nesplnila povinnost uloženou individuálním akčním plánem, přičemž během řízení neprokázala pro své jednání vážný důvod dle ust. § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Úřad práce proto postupoval tak, jak ukládá ustanovení zákona o zaměstnanosti a rozhodl plně v souladu s ním, když žalobkyni pro neplnění podmínek stanovených individuálním akčním plánem z evidence uchazečů o zaměstnání vyřadil. Ani v odvolacím řízení neuvedla žalobkyně žádné skutečnosti, které by mohly mít vliv na jiné posouzení věci. Závěry žalovaného nemůže ovlivnit ani žalobkyní uváděná skutečnost, že má odpracováno 30 let a 8 let se starala o nemocného manžela a odváděla daně.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na ust. § 30 odst. 2 písm. c), § 33 odst. 2, § 30 odst. 3 a § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Považoval za nesporné, že žalobkyně byla evidována na úřadu práce ode dne 29. 2. 2012 a byl s ní v souladu s ust. § 33 odst. 2 vypracován individuální akční plán, v němž jí byla stanovena povinnost dokládat při každé návštěvě úřadu práce nejméně dvě až tři aktivity. Žalovaný připomenul, že mezi účastníky řízení není sporné, jak byl chápán pojem aktivit – jako aktivní hledání zaměstnání formou jednání s potenciálními zaměstnavateli. Tuto povinnost žalobkyně dne 20. 5. 2014 nesplnila. Jako důvod uvedla, že si na předchozím jednání na úřadě práce nevzala brýle a myslel si, že podepisuje další termín návštěvy, nikoliv že bude dál plnit povinnosti stanovené v individuálním akčním plánu. Domnívala se, že aktivity už dokládat nemusí, protože předložila zdravotní omezení vzhledem k výkonu zaměstnání a navíc nedostala nový list na „získávání razítek od zaměstnavatelů“. Žalovaný ve shodě s názorem úřadu práce měl za to, že žalobkyně skutečně nesplnila podmínky individuálního akčního plánu, jak byly stanoveny, a neprokázala pro neplnění podmínek stanovených v tomto plánu vážný důvod ve smyslu ust. § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti a tudíž nelze v jejím případě postupovat dle tohoto zákona jinak, než žalobkyni ode dne nesplnění předmětné povinnosti vyřadit z evidence uchazečů o zaměstnání. Žalobkyni se dostalo řádného poučení o právech a povinnostech uchazečů o zaměstnání. Její domněnka, že vzhledem ke zdravotnímu omezení končí povinnosti stanovené v individuálním akčním plánu, označil žalovaný za její subjektivní pocit, který však nemá oporu ve spisové dokumentaci. Lékařské potvrzení vymezující výběr zaměstnání mimo taková, která mají v náplni práce těžší fyzickou práci nebo dlouhodobé stání či naopak sezení, nepochybně neznamená, že uchazeč o zaměstnání nemůže přijmout žádné zaměstnání. Ostatně pokud by žalobkyně nemohla vykonávat práci, a to ani za zcela mimořádných podmínek, pak by jednak toto bylo doloženo rozhodnutím o příslušném stupni invalidity a jednak by to bylo

překážkou pro zařazení, respektive vedení žalobkyně v evidenci uchazečů o zaměstnání. Určité omezení sice nesporně ztěžuje znovu uplatnění na trhu práce, ale nečiní je nijak nemožným, a proto předmětná povinnost žalobkyně vyvíjet aktivitu při hledání zaměstnání nesporně nepozbyla doložením lékařského potvrzení smyslu. Žalovaný upozornil, že povinnost dokládat aktivitu při hledání zaměstnání byla žalobkyni stanovena bez jakýchkoliv dalších podmínek či formálních pravidel. Dále žalovaný poukázal na to, že i kdyby si žalobkyně myslela, že v záznamu o jednání dne 19. 3. 2014 na úřadu práce podepisuje jen stanovení příštího termínu, ani tak by se své povinnosti stanovené individuálním akčním plánem nemohla zprostit, neboť předmětná povinnost byla v rámci tohoto plánu výslovně stanovena tak, že při každé návštěvě úřadu práce ve stanoveném termínu bude žalobkyně dokládat dva až tři kontakty se zaměstnavateli ohledně hledání zaměstnání, tedy při každé návštěvě bez výjimek, neboli tato povinnost nebyla závislá na tom, zda jí to úřad práce při jednání ve stanoveném termínu na příští stanovený termín připomene či nikoliv. Pokud měla žalobkyně o trvání své povinnosti pochybnosti, potom je kdykoliv v době mezi 19. 3. 2014 a 20. 5. 2014 mohla odstranit dotazem na úřadu práce. K listině se třemi razítky zaměstnavatelů doložené dne 20. 5. 2014 po úředních hodinách pak žalovaný poukázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a dodal, že účelem a smyslem individuálního akčního plánu je pomoci uchazečům o zaměstnání intenzivněji usilovat o znovu uplatnění na trhu práce. K námitce žalobkyně, že úřad práce měl vzít v potaz její psychický stav, žalovaný konstatoval, že z přiloženého spisu nijak nevyplývá, že by žalobkyně dříve dokládala či alespoň namítala psychické potíže, které by omezovaly její schopnost koncentrace či běžného úsudku. K námitce ohledně osobní, rodinné a sociální situace žalobkyně žalovaný připomenul, že pokud není taková konkrétní situace prokázána jako přímá příčinná souvislost s nesplněním povinnosti uchazeče o zaměstnání, pak k ní nelze přihlídnout. K námitce žalobkyně, že měla důvod rozumně očekávat, že bude na základě lékařského potvrzení ze dne 12. 3. 2014 změněn její individuální akční plán, žalovaný uvedl, že dané potvrzení objektivně nebylo důvodem k tomu, aby úřad práce stanovené podmínky změnil. K námitce žalobkyně, že by do individuálního akčního plánu měla být začleněna rekvalifikace, žalovaný dodal, že rekvalifikace je samostatným nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti a není na ni právní nárok. Nelze proto obecně povinnost zahrnout rekvalifikaci do podmínek individuálního akčního plánu. Nicméně ze spisového materiálu vyplývá, že úřad práce se několikrát při jednání s žalobkyní možností a nabídkami rekvalifikace zabýval.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) bez nařízení jednání, když žalobkyně i žalovaný vyslovili s tímto postupem souhlas a po prostudování obsahu správního spisu dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.

Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že žalobkyně byla na základě písemné žádosti o zprostředkování zaměstnání ode dne 29. 2. 2012 zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání. Byla řádně poučena o právech a povinnostech uchazeče o zaměstnání. Dne 21. 11. 2012 uzavřel úřad práce s žalobkyní individuální akční plán, v němž žalobkyně stvrdila svým podpisem, že bude sledovat aktuální nabídky úřadu práce na nástěnkách, vývěskách a na internetu, bude se pravidelně dostavovat na úřad práce v předem stanovených termínech návštěv a bude dokládat každou návštěvu nejméně dvěma až třemi aktivitami individuálního

akčního plánu. Ze správního spisu je dále zřejmé, že žalobkyně se pravidelně na úřadu práce účastnila jednání ve stanovených termínech a průběh jednání byl písemně zachycován v záznamech o jednání s uchazečem. Dne 19. 3. 2014 bylo v záznamu mimo jiné konstatováno, že žalobkyně doložila aktivity a zdravotní omezení. Součástí spisu bylo i lékařské potvrzení vystavené praktickou lékařkou I.K., v němž bylo konstatováno, že „Vzhledem ke zdravotnímu stavu neschopna těžší fyzické práce a práce s dlouhodobým stáním či sezením“. Dále bylo ve spise založeno vyjádření tří zaměstnavatelů s datem 20. 5. 2014, z nichž vyplynulo, že nepřijímají nové pracovní síly. Dne 26. 5. 2014 zahájil úřad práce správní řízení ve věci vyřazení žalobkyně z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu nesplnění podmínek stanovených v individuálním akčním plánu bez vážného důvodu. Dne 27. 5. 2014 podala žalobkyně k věci písemné vyjádření, v němž uvedla, že při každé návštěvě byla přidělena k jiné zprostředkovatelce. Při návštěvě dne 19. 3. 2014 přinesla potvrzení o zdravotním omezení od obvodní lékařky. Poté jí byl předložen k podpisu papír. Žalobkyně upozornila, že si zapomněla vzít brýle a myslela si, že podepisuje potvrzení a datum příští návštěvy. Bez dalšího vysvětlení žalobkyně nedostala nový list na získání razítek od zaměstnavatelů, což žalobkyně pochopila tak, že již od ní další aktivity nebudou vyžadovány. Jelikož neměla brýle, nebyla podepisovaný text schopna přečíst. Upozornila, že ještě v den stanoveného termínu přinesla list s razítky zaměstnavatelů, kde se poptávala po zaměstnání, což bylo považováno za účelové. Žalobkyně upozornila, že dlouhodobě pečovala o svého nemocného manžela, po celou dobu odváděla státu daně a nyní není ani sama zdravotně způsobilá, má ztížené podmínky získat zaměstnání. Žalobkyně upozornila, že dne 19. 3. 2014 došlo mezi ní a zprostředkovatelkou k nedorozumění s potvrzením a chybějícím formulářem. Uvedla, že bydlí v nájmu a nemá žádnou rodinu, která by ji jakkoliv podpořila. Dále je ze správního spisu zřejmé, že úřad práce neshledal žalobkyni uváděný důvod jako důvod vážný, a proto dne 18. 6. 2014 vydala rozhodnutí, kterým žalobkyni ode dne 20. 5. 2014 vyřadil z evidence uchazečů o zaměstnání.

Po zhodnocení skutkových okolností projednávané věci dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je důvodná.

Ze zákona o zaměstnanosti, jeho ust. § 30 odst. 2, písm. c/, vyplývá, že uchazeče o zaměstnání krajská pobočka úřadu práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže bez vážného důvodu neposkytne součinnost při vypracování individuálního akčního plánu, jeho aktualizaci nebo vyhodnocování anebo neplní podmínky v něm stanovené. Tyto vážné důvody pak vypočítává v bodech 1. až 7. ust. § 5 písm. c/ zákona o zaměstnanosti, přitom tyto vážné důvody spočívají dle bodu 7. v „jiných vážných osobních důvodech, např. etických, mravních či náboženských, nebo důvodech hodných zvláštního zřetele.

Z uvedené právní úpravy je tedy zřejmé, že zákon vyžaduje, aby uchazeč o zaměstnání dbal požadavků úřadu práce a současně tomuto úřadu umožňuje, aby v případě nekorektního, liknavého či nedisciplinovaného přístupu uchazeče o zaměstnání k danému správnímu řízení jej mohl ze zákonem předpokládaných důvodů z evidence vyloučit.

Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že se dne 19. 3. 2015 osobně dostavila na úřad práce a předložila lékařské potvrzení o neschopnosti těžší fyzické práce s dlouhodobým stáním či sezením. Vzhledem k tomuto lékařskému potvrzení tak

měla tak zato, že při příštím jednání již není povinna předkládat doklady o návštěvách potencionálních zaměstnavatelů. V její domněnce ji utvrzovala i skutečnost, že jí pracovnice jako doposud nepředala při schůzce žádný tiskopis, na nějž by měla případná razítka zaměstnavatelů uvádět.

Žalovaný zastával opačný názor a zdůrazňoval, že při osobním jednání na úřadu práce dne 19. 3. 2014 byl žalobkyni stanoven další termín jednání na den 20. 5. 2014, což stvrdila svým podpisem do záznamů o jednáních s uchazečem. Zároveň podepsala, že doloží další aktivity. Dne 20. 5. 2014 se žalobkyně dostavila na úřad práce, doložila potvrzení vystavené dne 12. 3. 2014 MUDr. Ivou Kosinovou, dle něhož není schopna těžší fyzické práce na práce s dlouhodobým stáním. Své aktivity dle individuálního akčního plánu však úřadu práce nedoložila. Žalobkyně se tohoto dne na úřad práce dostavila mimo úřední hodiny a doložila listinu opatřenou třemi razítky s podpisy slovy „není pracovní místo“, „nepřijímáme“. Žalobkyně se následně na úřad práce dostavila dne 21. 5. 2014. Uvedla, že se domnívala, že postačí, když dne 20. 5. 2014 na úřad práce doloží potvrzení o zdravotním omezení, aktivity již dokládat nemusí. Dne 26. 5. 2014 zahájil úřad práce správní řízení ve věci vyřazení žalobkyně z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu neplnění podmínek stanovených v individuálním akčním plánu bez vážného důvodu.

Krajský soud se s rozhodnutím úřadu práce neztotožnil a to z následujících důvodů.

Ze správního řízení vyplynulo, že žalobkyně se pravidelně dostavovala na úřad práce v předem stanovených termínech na schůzky, při nichž dokládala v souladu s individuálním akčním plánem i vyžadované aktivity a to na předepsaných formulářích úřadu práce, které jí při schůzkách byly vydávány. Lze tedy konstatovat, že podmínky dané individuálním akčním plánem průběžně plnila a lze rovněž konstatovat, že je splnila i při schůzce dne 20. 5. 2014, i když se zpožděním. Z průběhu správního řízení je však zřejmé, že se z její strany nejednalo o úmyslné nesplnění povinnosti, ale o následek nevědomosti a víry ve správný úřední postup úřadu práce. Krajský soud nezpochybňuje názor žalovaného, že uchazeče o zaměstnání úřad práce vyřadí z evidence, jestliže neplní podmínky stanovené individuálním akčním plánem. Je přitom zřejmé, že stát, který uchazeči poskytuje podporu, ať již finanční či ve formě hledání vhodného zaměstnání, na něm vyžaduje, aby ke vzájemné spolupráci přistupoval korektně a disciplinovaně, neboli vyžaduje, aby uchazeč poskytoval přiměřenou součinnost při hledání vhodného zaměstnání. Na druhé straně se i od správního úřadu - úřadu práce - očekává, že bude k jednotlivým uchazečům o zaměstnání přistupovat s pochopením v jejich nelehké životní situaci a institut vyřazení z evidence tak použije až v případě, kdy bude nade vše pochybnost zřejmé, že uchazeč bez vážného důvodu nesplnil podmínky dané ust. § 30 zákona o zaměstnanosti. Tak tomu však v projednávané věci nebylo. Žalobkyně totiž při sjednané schůzce dne 19. 3. 2014 předložila vedle požadovaných aktivit i lékařskou zprávu praktického lékaře. Svědčí o tom zápis z uvedeného data vedený ve správním spise jako záznam o jednání s uchazečem: „Doložila zdr. omezení“. Nelze tedy souhlasit s tvrzením žalovaného obsaženým v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, že potvrzení praktické lékařky I.K. předložila žalobkyně až dne 20. 5. 2014. Ze zápisu je rovněž zřejmé, že daný dokument byl pouze založen do spisu, aniž by na něj bylo ze strany správního orgánu jakkoliv reagováno, ačkoliv se od něj očekává, že se bude zabývat všemi relevantními

okolnostmi, které by pro posouzení dané věci mohly být rozhodné. Jestliže tedy pracovnice úřadu práce zdravotní posudek převzala a založila do spisu a následně žalobkyni nevydala formulář pro požadované aktivity, nelze samozřejmě z takového postupu dovodit, že by žalobkyně byla zbavena jakýchkoliv povinností plynoucích z individuálního akčního plánu, nicméně lze připustit, že jako účastník správního řízení mohla očekávat ve smyslu základních zásad správního řízení reakci na svoje jednání a té se jí, jak plyne z pořízeného písemného záznamu, nedostalo. Vzniklou situaci si tedy vyložila sama. Krajský soud sice dává za pravdu žalovanému, že žalobkyně nese odpovědnost za svoje jednání a v případě, že předloženou listinu podepsala, dal tím najevo souhlas s jejím obsahem. Její následné chování však pramenilo z nevědomosti, kterou dílem zapříčinil i správní orgán.

Z uvedeného tak krajský soud dovozuje, že z chování žalobkyně nelze v žádném případě usuzovat na jakoukoliv ignoranci správního orgánu, ani na jakýkoliv úmysl maření jeho práce. Jak vyplynulo ze správního řízení, žalobkyně po celou dobu, kdy byla v evidenci uchazečů o zaměstnání zařazena, s úřadem spolupracovala. Krajský soud má za to, že v daném případě nastaly objektivní důvody, s kterými se žalobkyně s ohledem na její momentální psychické rozpoložení vypořádala dle osobních možností.

Krajský soud tedy v případě žalobkyně shledal, na rozdíl od žalovaného, že v jejím jednání nelze spatřovat neplnění podmínek uložených jí individuálním akčním plánem a rozhodnutí žalovaného, který k daným konkrétním okolnostem nepřihlédlo, považuje za příliš restriktivní a formalistické. Rozhodování soudu v přezkumném řízení tak je především vedeno snahou o spravedlivé řešení věci v intencích dané právní úpravy. Krajský soud přisvědčil názoru žalobkyně, že správní orgány mají postupovat dle zásad vyslovených v ust. § 2 odst. 3 správního řádu, tedy šetřit práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu. Postup správních orgánů nelze ani označit za souladný s ustálenou judikaturou Ústavního soudu (nález ze dne 29. 9. 2004, sp. zn. III.ÚS 188/04), z něhož lze dovodit, že *„pokud správní orgány ve správním řízení pouze důsledně vyžadují plnění povinností ze strany občanů a nedbají přitom o ochranu jejich zájmů, je výrazem tohoto postupu přepjatý formalismus, jehož důsledkem je sofistikované zdůvodňování zjevné nespravedlnosti a tím dochází k porušení čl. 36 Listiny základních práv a svobod.“*

Krajský soud má za to, že v projednávané věci nehodnotil žalovaný případ žalobkyně s přihlédnutím ke všem konkrétním okolnostem a zejména nezohlednil jejich vzájemnou vazbu. Tento postup tak nekořespondoval ani závazné právní judikatuře vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, čj. 4 Ads 20/2008-58, dle níž *„... vždy je tedy potřeba hodnotit a řádně se zabývat všemi okolnostmi toho kterého případu. Nejvyšší správní soud považuje na tomto místě za vhodné připomenout, že správní orgány by měly mít k problémům a potížím fyzických a právnických osob (účastníků řízení) co možná největší pochopení a postupovat ve vztahu k nim vstřícně a objektivně. Ostatně také správní řád ve větě první § 4 odst. 1 stanoví, že veřejná správa je službou veřejnosti. Ve vztazích podle zákona o zaměstnanosti to platí dvojnásob - správní orgány by se zde měly snažit nezaměstnanému co nejvíce pomoci v jeho situaci na trhu práce. Institut vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání by měl být používán pouze v případech, kdy jsou*

nade vší pochybnost splněny podmínky, jež zákon o zaměstnanosti pro vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání stanoví. Vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání totiž představuje velký zásah do sociální sféry takto vyřazeného uchazeče (úřad práce totiž vyřazenému uchazeči již nadále neposkytuje péči podle zákona o zaměstnanosti - nezprostředkovává pomoc při hledání zaměstnání, vyřazený uchazeč se nemůže účastnit rekvalifikace organizované úřadem práce, nemůže mu být vyplácena podpora v nezaměstnanosti ani případná podpora v rekvalifikaci).“

Krajský soud proto napadené rozhodnutí dle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. V něm bude vázán shora vysloveným právním názorem.

Ohledně nákladů řízení postupoval krajský soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měla úspěch žalobkyně. Ta byla od zaplacení soudního poplatku osvobozena a ze správního spisu nevyplynulo, že by jí nějaké náklady v souvislosti s tímto řízením vznikly. Krajský soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 14. září 2015

Mgr. Marie Kocourková, v.r.
předsedkyně senátu